

Forslag til årsplan for samfunnskunnskap

Under følger et forslag til progresjon for skoleåret, koblet til kompetansemål og faglig innhold. I årsplanen er det gjort et utvalg av fagstoff og oppgaver, som dekker Kunnskapsløftet 2020. Endre gjerne progresjonen, og velg gjerne annet innhold som passer dine elever bedre – i Creaza samfunn finner du mer fagstoff og mange flere oppgaver, og tilpasningsmulighetene er mange. Les mer om dette her: [Veiledning](#).

● Temakart ● Tematekst ● Refleksjonstekst

Tema	Kompetansemål	Forslag til innhold
<p>Individ og samfunn Identitet og sosialisering Livsmestring Det flerkulturelle samfunnet Det inkluderende samfunnet Arbeidslivet</p>	<ul style="list-style-type: none"> gjøre rede for sosialisering og drøfte hvordan identiteten og selvfølelsen til ungdom blir påvirket gjennom sosialisering reflektere over likheter og ulikheter i kulturuttrykk, identitet og levesett innenfor og mellom majoritet og minoritet i Norge og Sápmi/Sábme/Sáepmie reflektere over utfordringer i sammenheng med grensesetting og drøfte ulike verdier, normer og lover som gjelder kjønn, seksualitet og kropp vurdere årsaker til og tiltak som kan forebygge rasisme, diskriminering og hatefulle ytringer, og drøfte grensene for ytringsfriheten innhente informasjon om forskjellige former for sosial ulikhet i Norge og drøfte sammenhengen mellom ulikhet og utenforskap utforske og beskrive hvordan organiseringen av samfunnet og arbeidslivet i Norge har endret seg, og drøfte hvordan den nordiske samfunnsmodellen møter utfordringer enkeltpersoner og samfunnet står overfor vurdere hvordan utøvelse av makt påvirker enkeltpersoner og samfunn utforske og drøfte hvordan næringsgrunnlag, innovasjon og teknologi former og påvirker arbeidsliv og lokalsamfunn i Norge drøfte hvordan personlig økonomi, kommersiell påvirkning og forbruk påvirker enkeltpersoner, grupper og samfunnet 	<p>Fagstoff: ● Identitet ● Sosialisering ● Livsmestring ● Hvorfor skal vi snakke om livsmestring? ● Seksualitet og grensesetting ● Det flerkulturelle samfunnet ● Det samiske samfunnet ● Det inkluderende samfunnet ● Den nordiske modellen ● Rettigheter i arbeidslivet</p> <p>Oppgaver: <i>Kulturell identitet</i> <i>Aktivitet: Tre generasjoner</i> <i>Sosialisering i informasjonssamfunnet</i> <i>Grensesetting og seksualitet</i> <i>Unge og pornografi</i> <i>Aktivitet: Studer bildet</i> <i>Fra fornorskningsspolitikk til beskyttelse av samisk kultur</i> <i>Skriv en artikkel: Tiltak mot diskriminering</i> <i>Aktivitet: Diskusjonskafé (Velferdsstaten)</i> <i>Fremtidens velferdsstat</i> <i>Relativ fattigdom</i> <i>Aktivitet: Fire hjørner (Arbeidslivet)</i> <i>Trygt arbeid</i> <i>Begrepsoppgaver for temaene</i></p>
<p>Demokrati og medborgerskap Demokrati Demokrati og menneskerettigheter</p>	<ul style="list-style-type: none"> vurdere hvordan utøvelse av makt påvirker enkeltpersoner og samfunn reflektere over hva det innebærer å være medborger, og sammenligne hvordan politiske systemer er organisert i forskjellige land og områder gjøre rede for grunnlaget for menneskerettighetene og utforske og gi eksempler på brudd på menneskerettighetene nasjonalt eller globalt 	<p>Fagstoff: ● Demokrati ● Demokrati og menneskerettigheter ● Demokrati og menneskerettigheter ● Hvilken makt har ord? ● Demokrati og medborgerskap ● Valg ● Partier og politiske saker ● Aksjoner og organisasjoner ● Medier ● Det politiske systemet i USA ● Demokratiets utfordringer ● Fake or Fact? Does It Matter?</p>

<p>Demokrati og medborgerskap</p> <p>Demokratiets utfordringer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • utforske hvordan interesser og ideologisk ståsted påvirker våre argumenter og valg av kilder, og reflektere over hvordan det gir seg utslag i forskjellige meninger • vurdere årsaker til og tiltak som kan forebygge rasisme, diskriminering og hatefulle ytringer, og drøfte grensene for ytringsfriheten • utforske en utfordring eller en konflikt på lokalt, nasjonalt eller globalt nivå og drøfte hvordan utfordringen eller konflikten påvirker forskjellige grupper 	<p>Oppgaver:</p> <p><i>Sammenlign styreformer</i></p> <p><i>Hatefulle ytringer</i></p> <p><i>Hvordan påvirker sosiale medier ytringsfriheten?</i></p> <p><i>Prosjekt: Brudd på menneskerettighetene</i></p> <p><i>Hvordan kan unge påvirke politikken?</i></p> <p><i>Aktivitet: Diskusjonskafé (Partipolitikk)</i></p> <p><i>Aktivitet: Fire hjørner (Demokratiets utfordringer)</i></p> <p><i>Er sannheten viktig?</i></p> <p><i>Konspirasjonsteorier</i></p> <p><i>Begrepsoppgaver for temaene</i></p>
<p>Én verden</p> <p>Bærekraftig utvikling</p> <p>Makt, samarbeid og konflikt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vurdere hvordan utøvelse av makt påvirker enkeltpersoner og samfunn • drøfte sammenhengen mellom økonomisk vekst, levestandard og livskvalitet i et globalt og bærekraftig perspektiv • utforske og drøfte hvordan næringsgrunnlag, innovasjon og teknologi former og påvirker arbeidsliv og lokalsamfunn i Norge • drøfte hvordan personlig økonomi, kommersiell påvirkning og forbruk påvirker enkeltpersoner, grupper og samfunnet • gjøre rede for grunnlaget for menneskerettighetene og utforske og gi eksempler på brudd på menneskerettighetene nasjonalt eller globalt • utforske en utfordring eller en konflikt på lokalt, nasjonalt eller globalt nivå og drøfte hvordan utfordringen eller konflikten påvirker forskjellige grupper 	<p>Fagstoff: ● Bærekraftig utvikling ● Utfordringer ● Løsninger ● Makt og samarbeid ● Makt, samarbeid og konflikt ● Makt, konflikt og konfliktløsning ● Krigen i Ukraina</p> <p>Oppgaver:</p> <p><i>Aktivitet: Lokal klimakonferanse</i></p> <p><i>Kildeoppgave (Bærekraftig utvikling)</i></p> <p><i>Prosjekt: Klimakampanje</i></p> <p><i>Hvordan leve mer bærekraftig?</i></p> <p><i>Makt</i></p> <p><i>FN og konfliktløsning</i></p> <p><i>Aktivitet: Fredsforhandlinger</i></p> <p><i>Menneskerettigheter og krig</i></p> <p><i>Prosjekt: Aktuell konflikt</i></p> <p><i>Fra demokrati til diktatur</i></p> <p><i>Begrepsoppgaver for temaene</i></p>
<p>Gjennomgående: Disse kompetansemålene arbeider man med gjennom hele skoleåret</p>		
<p>Kilder og metode</p> <p>Informasjonssamfunnet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • reflektere over egne digitale spor, utforske hvem som har tilgang til sporene, og drøfte hvordan data og personopplysninger kan brukes eller misbrukes • utforske og presentere dagsaktuelle temaer eller debatter ved å bruke samfunnsfaglige metoder, kilder og digitale ressurser, og argumentere for egne og andres meninger og verdier 	<p>Fagstoff: ● Informasjonssamfunnet ● Samfunnsfaglige kilder og kildekritikk ● Argumentasjon ● Informasjon og kommunikasjon på internett</p> <p>Oppgaver: <i>Kildeoppgave (Informasjonssamfunnet), Samfunnsfaglig artikkel, Bygge gode argumenter, Kildekritikk</i></p>